

Енергозбереження як важливий фактор конкурентоспроможності аграрних підприємств

Федірець О. В., аспірант кафедри менеджменту

Особливою проблемою конкурентоспроможності аграрних підприємств є порушення еквівалентного збалансованого міжгалузевого обміну між промисловістю і сільським господарством.

Вітчизняні технології обробітку сільськогосподарських культур, що застосовуються в аграрному комплексі країни хоча і дозволяють отримувати досить високі врожаї, проте залишаються витратними, енерго- і матеріалоємними. В порівнянні з рядом закордонних вони потребують в п'ять раз більше витрат енергії і в чотири рази праці і металу.

Частка аграрного сектора у споживанні автомобільного бензину досягає близько 31%, а дизельного пального – майже 40% від загального споживання. На сільське господарство припадає 2,2% від загального споживання електроенергії.

Значні резерви економії пально-мастильних матеріалів є у використанні сільськогосподарської техніки. На даний час близько половини машинно-тракторних агрегатів завантажені на 50-80%. Це призводить до того, що марно спалюються тисячі тонн дефіцитного палива.

Загалом же витрати пального мобільними енергетичними засобами у процесі експлуатації можна зменшити шляхом:

- оптимізації складу машинно-тракторного парку за енергетичним критерієм;
- збільшення часу роботи машинних агрегатів під навантаженням шляхом зменшення холостих перегонів, пробігу без вантажу;
- забезпечення прямолінійності руху орних, посівних, просапних, збиральних агрегатів, уникнення підвищення швидкостей руху, які призводять до непропорційних енерговитрат;

- дотримання заданих параметрів роботи енергетичної установки, машин шляхом своєчасного регулювання та ремонту, підтримання нормативного стану робочих органів машинних агрегатів;

- використання якісного пального та олів, що відповідає стандартам та сезону;

- недопущення втрат пального при зберіганні та транспортуванні;

Значні втрати нафтопродуктів мають місце під час транспортування, зберігання і заправки машин, а особливо при нераціональному використанні сільськогосподарської техніки.

Крім підвищення експлуатаційних властивостей сільськогосподарської техніки значної економії паливно-мастильних матеріалів можна досягти за допомогою застосування різноманітних методів стимулювання мотивації ефективного використання енергоресурсів.

Важливим фактором економії енергоресурсів є розробка і впровадження технічно обґрунтованих норм виробітку і витрат палива на механізовані роботи.

Система організації енергозаощадження в сільському господарстві повинна включати різні методи стимулювання цього процесу, зокрема, економічні, організаційно-правові та соціально-психологічні. Зокрема за економію паливно-мастильних матеріалів по машинно-тракторному парку встановлюються премії, а за їх перевитрату – матеріальну відповідальність.

Моральні і матеріальні стимули для працівників сільськогосподарського виробництва сприяють раціональному використанню нафтопродуктів, високій якості виконання механізованих робіт, зниженню собівартості продукції.